

Historien om Tofte Musikkorps på marsj i 100 år – i takt med sitt nærmiljø.

For 100 år siden reiste gründere med kapital og nye ideer rundt i landet og skapte industrihistorie. På Tofte ble det bygget de to treforedlingsbedrifter – Tofte Cellulosefabrik og Hurum Fabrikker. Et nytt industrisamfunn ble skapt.

Det ble stor innflytting av mennesker som kom fra områdene rundt Oslofjorden. De så en mulighet for arbeid og en ny fremtid. Mye av ekspertisen på denne industri kom fra Sverige og fra kontinentet.

Etter at bedriftene var etablert, kunne de ansatte som bosatte seg på stedet, se mer positivt på fremtiden. Det var nå tid for å bygge et samfunn med kulturelle aktiviteter. Foreningslivet begynte å spire.

En samfunnsengasjert tysker, Henrik Adde, som hadde slått seg til på Tofte, syntes at stedet manglet musikk. Han etablerte raskt et hornorkester, et strykeorkester og et skole korps. Militærorkestrene var forebilder den gangen, så mye av repertoaret var marsjer og kjente, lystige toner.

Tofte var på den tiden, og i mange år fremmover, delt i to interesseområder. Identitet og lojalitet var sterkt knyttet til hvilken bedrift man tilhørte – i vest Hurum fabrikk som ble regnet som rød og i øst Tofte Cellulose som en litt finere storebror. Skillet var Betelbekken – på Tofte.

Det hele startet i mars 1909.

Da ble Sagene Hornmusikkforening stiftet med støtte fra Hurum Fabrikkers direktør Lindstrøm. Han sørget for at orkestret fikk låne penger til instrumenter og at de fikk bruke øvelseslokaler på bedriften. Som takk holdt orkestret en konsert for direktøren, noe han satte pris på og kvitterte med en flaske whisky. Dette falt bokstavelig talt i god smak. Hurum fabrikk var da to år.

Sagene Hornmusikkforening – 10 års jubileum 1919. 1. rekke fra venstre: Eivind Marthinsen, Trygve Olsen, Johannes Andersen, Alf Eliassen, Karl G. Nilsen, Ole Hagen, Wilhelm Mortensen. 2. rekke fra venstre: Thorvald Marthinsen, Kristian Eliassen, Johan Larsen (dir.), Gunnar Sjøkvist,

Med lange arbeidsdager og med store familier ble det vanskelig for medlemmene å holde i gang tre korps på stedet. Tofte Hornorkester og skolemusikken forsvant etter hvert. Sagene Hornmusikkforening derimot levde videre. Vi kan vel anta at det fikk noe rekruttering fra de andre nedlagte korps.

Økonomien var alltid et tilbakevendende problem. Bestyreren på bedriften så det

positive i å støtte korpset, dette skapte identitet til lokalsamfunnet og til bedriften. Men den største økonomiske byrden bar korpset selv med å holde konserter og å arrangere dans på egen dansebane. Korpset hadde en solid kvinnegruppe som så det som en æressak å skaffe både uniformer og banner til sine gutter og menn.

Det sosiale rundt korpset var viktig, med konserter i det fri. Turer med bedriftens lasteskøyte rundt i Oslofjorden skapte også et godt miljø i korpset.

I 1915 marsjerte korpset for første gang i 1. og 17. maitoget på Tofte. 1. mai toget ble risikabelt for medlemmene da bestyrerer Lindstrøm hadde gitt korpset lån fra bedriften på

betingelse av at korpset skulle være upolitisk. Noe fagforeningskorps ville han ikke ha.

Dirigenten slutter.

Ved korpsets 10 år jubileum sluttet dirigenten, og medlemmene måtte selv la taktstokken på rundgang. Det hadde vært krig i Europa og vanskelige år. I 1925 ble det lettere for korpset. En musikkskolert østfolding fra Onsøy, Syver Ek, fikk jobb ved bedriften og tok over taktstokken. Det ble nytt liv i korpset både når det gjaldt kvalitet og i antall medlemmer.

Bestyrer Lindstrøm satte i 1927 foten ned for korpsets deltakelse i 17. mai toget – sånt tøys som å la musikere ta fri fra jobben for å spille i tog på en arbeidsdag, skulle han ikke ha noe av. Problemet ble løst ved å la en trekkspiller gå først i toget det året.

Nytt korps på Tofte

I 1928 ble det etablert et nytt korps knyttet til fagforeningen på storebror Tofte Cellulose AS. Dette stimulerte korpsevene til større krav om kvalitet i musikken og økte konkurransen om folkets

gunst. Korpsevene møttes ofte til mannjevning på de mange musikkstevner som ble organisert rundt Oslofjorden. I 1929 var korpset med på å starte Drammensfjorden og omegn Musikkforbund, og deltok på sitt første stevne.

Det var på den tiden vanskelige tider for bedriftene på Tofte – med lange produksjonsstopper og arbeidsledighet for mange. Vanskelighetene slo over på korpset fordi mange av medlemmene tok hyre og dro til sjøs. Korpset var igjen i krise. 20 årsjubileet i 1929 ble utsatt og glemt, men et banner fra damegruppa som trøst, ble det.

Tofte Fagforenings Musikkorps – Sandspollen 1929.

Korpset mobiliserte igjen, og klarte å rekruttere nye medlemmer. Snart var kvaliteten og repertoaret i korpset tilbake. I et musikkstevne på Tofte i 1935 fikk korpset strålende kritikk i Tønsberg blad.

Korpset fylte 30 år i 1939. Nå skulle det jubileres. Korpset var på topp, og det skulle bokstavelig talt slås på stortromma. Folkets Hus var nesten nytt og ga en fin ramme for festlighetene den 10. september. Korpset begeistret de 300 tilskuerne. Leif Juster og Lasse Flagstad var innleid, og sammen med lokale aktører underholdt de i pausen. Dette var en kveld Toftes befolkning sent glemte.